

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

SAULĖS UV SPINDULIŲ SUKELTAS FOTOKERATITAS

Autorė. Kornelija SAKALAUŠKAITĖ, V kursas.

Vadovas. Doc. dr. Saulius GALGAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Tikslas. Apžvelgti saulės UV spindulių sukkelto fotokeratito patogenezę, klinikinius požymius, diagnostiką, gydymo strategijas ir prevenciją.

Metodai. Literatūros apžvalga atlikta remiantis „PubMed“ ir „Science Direct“ duomenų bazėmis. Atrinkti ir išanalizuoti straipsniai, publikuoti anglų kalba 2020–2026 m. Naudoti raktažodžiai: „photokeratitis“, „solar UV radiation“, „photokeratitis treatment“, „antioxidants“, „snow blindness“.

Rezultatai. Fotokeratitas – ūmus, skausmingas ragenos paviršiaus pažeidimas, kuris pasireiškia po intensyvios saulės ekspozicijos, ypač aplinkoje su šviesą stipriai atspindinčiais paviršiais, tokiais kaip sniegas ar vanduo. Pažeidimo mechanizmai apima oksidacinį stresą, reaktyvių deguonies formų susidarymą, lipidų peroksidaciją, baltymų denatūraciją, DNR pažeidimus ir ląstelių apoptozę. Uždegiminiai procesai, įskaitant IL-1 β ir NF- κ B signalinį kelią, didina prouždegiminių citokinų ekspresiją, sustiprina nervinių galūnėlių dirginimą ir klinikinius simptomus. SLURP1 baltymas gali mažinti oksidacinį stresą ir DNR pažeidimus, tačiau jo klinikinė reikšmė dar nėra iki galo aiški.

Fotokeratitas pasireiškia stipriu akių skausmu, fotofobija, ašarojimu, junginės paraudimu ir laikinu regėjimo pablogėjimu. Simptomai išsivysto per kelias valandas po UV spindulių poveikio ir dažniausiai išnyksta per 8-72 valandas. Diagnostika grindžiama anamneze ir oftalmologiniu ištyrimu per plyšinę lempą – tipiška stebimos difuzinės taškinės ragenos epitelio erozijos.

Dažniausiai gydymas yra simptominis – drėkinantys akių lašai, antibiotikai, kartais kortikosteroidai, regeneraciniai tepalai ir poilsis tamsioje aplinkoje. Prevencijai naudojami UV filtrus turintys akiniai sumažina fotokeratito riziką daugiau nei 90 %. Antioksidantai, pavyzdžiui, fulerenoliai, taip pat gali apsaugoti ragenos epitelį nuo UV-B sukeltų pažeidimų, tačiau jų klinikinis efektyvumas vis dar tiriamas.

Išvados. UV-B spinduliuotė yra pagrindinis fotokeratito etiologinis veiksnys. Liga dažniausiai laikina ir praeina savaime, tačiau gali sukelti nemalonius simptomus. Gydymas daugiausiai yra simptominis, o efektyviausia prevencija – tinkama akių apsauga.

Raktažodžiai. Fotokeratitas; saulės UV spinduliuotė.